

İSTANBUL'DA SUÇ ZANLISI KADINLARDA CEZAEVİ ÖNCESİ ALKOL ve MADDE KULLANMA SIKLIĞI ve ÖZELLİKLERİ

Alcohol and substance use frequency in the female inmates of
an İstanbul prison before the conviction.

Dr. Ayhan AKCAN, Psikiyatrist¹
Dr. Erdal BIKIM, Aile Hekimi²
Z. Funda ENGİN AKCAN, Uzm.Psk.³
Dr. Y.Armağan SAMANCI, Psikiyatrist⁴
Dr. İbrahim BALCIOĞLU, Psikiyatrist⁵

ÖZET

Alkol ve/veya madde kullanımı ile suç ilişkisi neden olduğu toplumsal, ekonomik ve tıbbi sorunlar nedeniyle ciddi bir biçimde araştırılması ve önlenmesine yönelik girişimlerin yapılması gereken bir durumdur. Gelişmiş ülkelerde bu konuda çok sayıda araştırma yapılmasına rağmen bu sorun ülkemizde yeterince ilgi görmemektedir. Bu çalışmanın amaçlarından biri bu sorunun önemini vurgulamaktır.

Çalışmamızda incelenen olguların % 39.02'sinin hayatlarının herhangi bir döneminde alkol ve/veya madde kullandığı, % 18.29'unun ise suç anında alkol ve/veya madde etkisi altında oldukları bulunmuştur. Alkol ve/veya madde ile suç arasındaki ilişki cinsiyet, yaş, eğitim ve gelir durumu, aile yapısı ve medeni durum gibi çeşitli sosyodemografik özellikler ile etkileşebilir ve bunlar alkol ve/veya madde kullanımı ve suç işlemenin risk faktörleri olabilirler. Cezaevinde yaşanan sağlık problemleri genel sağlık problemlerinden farklı özellikler gösterir. Alkol ve/veya madde yoksunluğu bu sorunların en önemlilerinden biridir. Ülkemizde alkol ve/veya madde kullanımı ile suç arasındaki ilişki daha fazla önemsenmeli, daha fazla araştırma yapılmalı ve rehabilitasyon programları oluşturulmalıdır.

¹ Bakırköy Devlet Hastanesi

² Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesi

³ Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Psikiyatri Ana Bilim Dalı Geropsikiyatri Bilim Dalı

⁴ Doç. Dr. Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi

⁵ Prof. Dr. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Psikiyatri Ana Bilim Dalı

SUMMARY

The relationship between substance abuse and crime is an important issue which needs to be investigated for both social, economical and medical problems it causes. The prevention is to be established. The research on this topic has not received much attention in Turkey. Although there are a number of studies in developed countries The aim of the study is to state the importance of the issue.

39.02 of the subjects in this study have used alcohol and/ or substance at any time in their life span. Of the subjects, 18.29 % were under the influence of the alcohol and/or substance. The alcohol and/ or substance abuse is related to crime. Such relationship can interact with gender, age, education, family structure and marital status. Those can be risk factors for both the abuse and the crime. Prison healthcare is different from the healthcare elsewhere. Detoxification and withdrawal problems are of those prison healthcare problems.

Turkey needs more studies on crime and alcohol- substance abuse. The rehabilitation programs have to be set up in prison conditions.

GİRİŞ VE AMAÇ

Modern kriminolojide suç ile psikoaktif madde kullanımı arasındaki ilişki önemli bir yer tutmaktadır. Bu çalışmada hedeflenen ana fikir; suç işlemiş kadınların madde kullanma ve kullanım özellikleriyle işledikleri suç arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Gerek suç öncesi madde kullanım öyküsü, gerekse suç anında madde etkisinde olma özelliği, suç ve suça yönelimi arttırmaktadır.

Bu amaçla kadınlarda suç ve madde ile ilgili bu epidemiyolojik çalışma yapılmıştır. Çalışmamız için yaptığımız literatür taramasında son iki yıl içinde bu konuda yapılmış 20,000'in üzerinde yayınlara karşılaştık.

Cezaevlerinde geçmiş 10 yıl içinde erkek suçlulara nazaran kadın mahkumlara yönelik çalışmaların eksik kaldığı tespit edilmiştir (1). Cezaevindeki kadınların en sık sağlık problemlerinden birisi de madde alkol bağımlılığıdır (9). 1988 yılında İngiltere'de yapılan bir

çalışmada kadın mahkumların yaklaşık üçte biri tutuklanmadan önce sokaklarda satılan psikoaktif madde bağımlısıdır (2). Kamerun 'da ise kadın mahkumların üçte biri madde kullanıcısıdır (3). 1995 yılında Amerika 'da ki çalışmada kadın mahkumların %83 'ü madde kötüye kullanımı sınırındadır (5). Ülkemizde yapılan bir çalışmada cinsiyet farklılığı olmaksızın mahkumların %6.3 'ü alkol ve %1.6 'sı esrar bağımlısıdır (10).

Aynı zamanda bu kadın mahkumlarda HIV riski vardır (4). Hamile mahkumlarda prenatal bakım önemlidir (7) ve bunlarda düşük doğum ağırlıklı çocuğa sahip olma oranı yüksektir (6). Kadın mahkumların maddeden dolayı tedavi gereksimi erkeklere kıyasla daha fazladır(8).

Şiddet içeren suçların nedenlerinden biriside uyuşturucu madde kullanımınıdır (11). Ülkemizde yapılan bir çalışmada madde bağımlılarının yaklaşık 2/3 'ü suç işlemiştir (12). Bu oran AMATEM 'deki retrospektif bir çalışma ile de desteklenmiştir (13). Bu konuyla ilgili Türkiye 'de yapılan benzer çalışmalar çok sınırlıdır(14,15).

YÖNTEM VE GEREÇLER

Bu çalışma İstanbul'daki tüm kadın tutuklular için 1997 yılında kurulan Bakırköy Kadın ve Çocuk Tutukevi'nde kadın tutuklular bölümünde gerçekleştirilmiştir. İstanbul'da suç zanlısı tüm kadınlar 1997 yılından itibaren bu cezaevinde tutulmaktadır. İstanbul'un tek kadın tutukevi olan bu kuruluştaki çalışmanın yapıldığı tarihte toplam 159 kadın tutuklu veya yükümlü bulunmaktaydı. Her ne kadar çalışmamızda söz konusu 159 kişiyle görüşme yapmayı istemiş isek de böyle bir çalışmayı 112 kişi kabul ettiği ve yabancı uyruklu 28 kişi ile mental retarde izlenimi veren 2 kişi çalışma kapsamı dışında bırakıldığı için inceleme grubumuz 82 kişiden meydana gelmiştir. Sonuçta; tüm kadınların çalışmaya alınması hedeflenmesine rağmen 159 kişiden 82'si (%51.6) çalışmaya alındı.

Yüz yüze görüşme yöntemi ile mahkumların sosyo demografik, suç ve cezaevine girmeden önceki madde kullanım özelliklerini gösteren anket formu dolduruldu. Madde kullanım özelliklerinin tespiti DSM IV tanı kriterlerinden uyarlanmış form ile yapıldı.

BULGULAR

ÖRNEKLEMİN TANIMI VE SOSYODEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ

Yaş gruplarında 15-39 yaşları arasında bir yığılma görülmüştür.

Örneklemin yaş gruplarını gösteren tablo:

<i>TABLO 1</i>		
YAŞ GRUPLARI	ÖRNEKLEM SAYISI (n)	ÖRNEKLEM YÜZDESİ (%)
15-24	37	45.1
25-39	36	43.9
40 yaş ve üstü	9	11.0
TOPLAM	82	100.0

Örneklemin medeni durumu; 33 (%40.2) kişi evli, 20 (%24.4) kişi dul, 16 (%19.5) kişi bekar, 13 (%15.9) kişi boşanmış veya ayrı.

Eğitim düzeyleri; 52'si (%63.4) ilköğretim, 19'u (%23.2) eğitimsiz, 16'sı (%19.5) lise, 6'sı (%7.3) yüksekokuldur.

Meslek dağılımı; 46 kişi (%56.1) işsiz veya ev hanımı, 22 kişi (%24.4) işçi, 16 kişi (%19.5) diğer işler.

Bu sonuca göre bir işte çalışmıyor olmak suç işlemek için bir risk olarak görülebilir.

Cezaevine girmeden önceki aile yapıları; 57'si (%69.5) çekirdek aile, 19'u (%23.2) geniş ailedir.

SUÇ VE MADDE İLE İLGİLİ ÖZELLİKLER

Örneklemin suç işleme yaş gruplarını gösteren tablo:

<i>TABLO 2</i>		
SUÇ İŞLEME YAŞI	ÖRNEKLEM SAYISI (n)	ÖRNEKLEM YÜZDESİ (%)
18-24	38	46.3
25-39	35	42.7
40 yaş ve üstü	9	11.0
Toplam	82	100.0

Örneklemin 72'si (%87.8) tutukludur.10'u (%12.2) cezası kesinleşmiş olan hükümlü grubunu oluşturmaktadır.

Örneklemin suç dağılımını gösteren tablo:

<i>TABLO 3</i>		
SUÇ ÇEŞİDİ	ÖRNEKLEM SAYISI (n)	ÖRNEKLEM YÜZDESİ (%)
Narkotik	5	6.1
Hırsızlık	18	22.0
Gasp	9	11.0
Adam öldürme	32	38.0
Şiddet	3	3.7
Diğer	15	18.3
Toplam	82	100.0

Örnekleme kendileri dışında ailelerinden herhangi biri cezaevinde olanlar 25 (%30.5) kişidir.

Cezaevine giriş sayısı; 66'sı (%80.5) ilk kez, 16'sı (%19.5) ise birden fazladır.

Hırsızlık suçu önceki suçlarda (%43.8) ile dikkati çekmektedir.

Mahkumların işledikleri suçların yaş gruplarından bağımsız olduğu rahatlıkla söylenebilir. ($x^2=9.24$, S.d.=2, $p=0.06$).

Hırsızlık suçlarının %72.2 'si 15-24 yaşları arasında iken 40 yaş ve üstünde yoktur.

Adam öldürme suçu yaş gruplarında sırasıyla; %43.8, %40.6 ve %15.6'dır.

Olgularımızın cezaevine girmeden önce hayatlarının herhangi bir döneminde alkol ve/veya madde kullanımları sorgulandığında evet yanıtının oranı % 39.0 (32 olgu), hayır yanıtının oranı ise % 61.0 (50 olgu) olarak bulunmuştur.

Suç işleme tarihinden önce kullanılan alkol ve/veya madde tipleri incelendiğinde ise 28 olgu ile (%34.1) alkol birinci sırayı alırken, ikinci sırada birden fazla madde kullanımı 14 olgu (% 17.1) ile yer almaktaydı. Bunları sırasıyla esrar (12 olgu, % 14.6), hap (11 olgu, % 14.6), kokain (6 olgu, %7.3) ve eroin (2 olgu, % 2.4) takip etmekteydi.

Grubumuzun suç işleme tarihinden önce kullandıkları alkol ve/veya maddelerin çeşitlerini gösteren tablo:

TABLO 4		
MADDE	OLGU SAYISI	OLGU YÜZDESİ
Alkol	28	34.1
Esrar	12	14.6
Hap	11	13.4
Kokain	6	7.3
Eroin	2	2.4
Birden Fazla Madde	14	17.1

Araştırma grubumuzun suç işlendiği anda alkol ve/veya madde etkisi altında olup olmadıkları sorgulandığında 15 olgunun (%18.3) evet, 67 olgunun ise (%81.7) hayır cevabı verdikleri görüldü .

Çalışma grubumuzun suç işleme anında alkol ve/veya madde kullanımını gösteren tablo:

<i>TABLO 5</i>		
ALKOL VEYA MADDE KULLANIMI	OLGU SAYISI	OLGU YÜZDESİ
Evet	15	18.3
Hayır	67	81.7
Toplam	82	100.0

Olgularımızın suç işledikleri anda etkisi altında oldukları maddeler arasında alkol toplam 15 olgunun 10'u ile birinci sırayı alırken bunu sırasıyla 6 olgu ile hap, 5 olgu ile esrar ve 1 olgu ile eroin takip etmiştir. Olguların 7'si ise birden fazla madde etkisi altındayken suç işlediğini bildirirken olgularımız arasında kokain etkisi altındayken suç işleyen mahkuma rastlanmamıştır.

Çalışma grubumuzun suç anında etkisi altında oldukları alkol ve/veya maddelerin dağılımını gösteren tablo:

<i>TABLO 6</i>		
MADDE (Suç Anında)	OLGU SAYISI	OLGU YÜZDESİ
Alkol	10	66.7
Esrar	5	33.3
Hap	6	40.1
Kokain	-	-
Eroin	1	6.7
Birden Fazla Madde	7	46.7

Cezaevine girmeden önce alkol ve/veya madde kullandığını belirten 32 olgumuzdan 14'ü (% 43.8) cezaevindeyken kullandıkları maddenin eksikliğini hissettiğini belirtirken 18 olgu (%56.2) ise böyle bir şey hissetmediğini belirtmiştir.

Daha önce alkol ve/veya madde kullandığını belirten 32 olgumuzdan 4'ü(%12.5) bu nedenle tedavi gereksinimi duyduğunu belirtirken 28 olgu (% 87.5) ise böyle bir gereksinim duymadığını belirtmiştir.

Cezaevi öncesi alkol ve/veya madde kullandığını belirten olgularımızın maddeyi kullanmaya başladıkları ortalama yaşlar incelendiğinde, alkol, esrar, hap, kokain ve eroin için sırasıyla 17.5,17.1,19.0,18.8 ve 19.3 gibi birbirine çok yakın değerler bulunmuştur.

Çalışma grubumuzun alkol ve/veya maddeyi kullanma sıklığını gösteren tablo:

MADDE	HERGÜN	GÜNAŞIRI	1-2/Hft.	3-4/Ay	BULUNCA	TOPLAM
Alkol	7	3	4	5	9	28
Esrar	6	1	2	-	2	11
Hap	7	-	1	-	3	11
Kokain	1	-	3	-	1	5
Eroin	2	-	-	-	1	3

İSTATİSTİKSEL DEĞERLENDİRMELER

Çalışma grubumuzda yer alan ve suç anında alkol ve/veya madde kullandığını belirtenler (15 kişi) ile cezaevine girmeden önce alkol ve/veya madde kullandığını belirtenlerin (32 kişi), hiçbir zaman madde kullanmadığını belirtenler (50 kişi) ve tüm çalışma grubumuzun (82 kişi) sosyodemografik özellikleri ve suç durumları karşılaştırıldı. Alkol ve/veya madde kullanımı ile cezaevine giriş, suç yaşı ve tipi ile eğitim, alkol ve/veya madde kullanımı ile eğitim, suç anında madde kullanımı ile suç tipi, alkol ve/veya maddeye başlama yaşı ile suç tipi, alkol ve/veya maddeye başlama yaşı ile aile yapısı, eğitim ile suç işleme yaşı, eğitim ile kullanılan alkol ve/veya madde çeşidi ve suç tipi ile suç anında etkisi altında bulunan alkol ve/veya madde tipi arasındaki ilişkiler istatistiksel anlamlılık açısından araştırıldı.

Kullanılan alkol ve/veya madde tipi ile cezaevine giriş sayısı arasındaki ilişki araştırıldığında ise;

Alkol kullanımının cezaevine giriş sayılarından bağımsız oldukları söylenebilir. (p=0.083).

Esrar kullanımının ile cezaevine giriş sayısı ile ilişkili olduğu tespit edildi. ($p=0.038$, $p<0.05$).

Yine hap kokain ve eroin kullanımının da cezaevine giriş sayısında bağımsız olduğu söylenebilir.

Fakat, birden fazla madde kullanımı ile cezaevine giriş sayısı arasında ilişki vardır. ($p=0.003$, $p<0.01$).

Suç yaşı ve tipi ile eğitim, alkol ve/veya madde kullanımı ile eğitim, suç anında madde kullanımı ile suç tipi, alkol ve/veya maddeye başlama yaşı ile suç tipi, alkol ve/veya maddeye başlama yaşı ile aile yapısı, eğitim ile suç işleme yaşı, eğitim ile kullanılan alkol ve/veya madde çeşidi ve suç tipi ile suç anında etkisi altında bulunan alkol ve/veya madde tipi arasındaki ilişkiler istatistiksel olarak anlamlılık taşımamaktaydı.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Örneklemin tümü kadın olup 37 kişi 15-24 yaş, 36 kişi de 25-39 yaş arasındadır. Diğer yandan 82 kişiden 33 kişinin evli, $\frac{2}{3}$ 'ünün düşük eğitilmiş ve ayrıca çoğunluğunun işsiz olduğu, çekirdek aileden geldikleri ve yaklaşık yarısının İstanbul'un yerleştiği olduğu da görülmüştür.

Suç işleme yaşının 18-39 yaş arasında bir yığılma gösterdiği, büyük çoğunluğunun tutuklu, en fazla suç çeşidinin adam öldürme olduğu ve çoğunluğunun kocalarını öldürdüğü, $\frac{1}{5}$ 'inin birden fazla cezaevine girdiği tespit edildi. 1996 yılında B.Spunt ve arkadaşlarının yaptığı çalışmada da kadınların çoğunluğunun kocalarını öldürdüğü ve kocalarını öldürenlerin yaklaşık $\frac{2}{3}$ 'ü hayatlarının herhangi bir döneminde madde kullanımı ile uyumludur(30). Madde kullanımının cinsler arasında farklı olmadığı (19) gösterilsede, ülkemizdeki erkek mahkumlarda yapılan sınırlı çalışmalarla (14) kıyaslandığında cinsler arası fark hem madde kullanımı hem de bağımlılık oranları düzeyinde yaklaşık yarı yarıyadır.

Olguların $\frac{1}{5}$ 'i suç işledikleri anda bir maddenin etkisi altında oldukları, $\frac{1}{3}$ 'ü hayatlarının herhangi bir döneminde alkol ve/veya madde kullandıkları ve sırasıyla $\frac{1}{3}$ 'ü alkol, $\frac{1}{5}$ 'i birden fazla madde, $\frac{1}{7}$ 'si esrar, $\frac{1}{7}$ 'si hap, $\frac{1}{14}$ 'ü kokain ve $\frac{1}{20}$ 'sinin eroin kullandığı tespit edildi. Bu oran 1998 yılında İngiltere'de yapılan çalışmayla (2) ve Kamerun'daki çalışmayla (3) uyumludur. Mahkumların $\frac{1}{6}$ 'sı cezaevine girdiği ilk hafta içerisinde kullandığı maddenin yoksunluğunu yaşadığını belirtmişlerdir. Bu oran 1991 yılında

Avusturalya ‘daki çalışmadaki (16) bağımlılık düzeyi ile de uyumlu ve Amerika ‘daki kadın mahkumların cezaevine giriş nedenleri açısından (17) aynı önemdedir. Ve bunların $\frac{1}{8}$ 'i tedavi girişiminde bulunmuşlardır. Bizdeki suç işledikleri andaki madde etkisinde olma oranı 1996 yılında Amerika ‘da yapılan çalışmada bulunan orandan daha düşüktür (18).

Özellikle birden fazla madde, hap ve esrar kullanan kadınların birden fazla cezaevine girdiği ve özellikle de hırsızlık suçu işledikleri tespit edildi.

Sonuç olarak alkol ve/veya madde kullanımının suç ile direkt bir ilişki içinde olduğunu, karşılıklı birbirlerini etkilediklerini, çok ciddi toplumsal, ekonomik ve tıbbi sorunlara neden olduklarını, cezaevinde bulunanların genel sağlık sorunlarından farklı sağlık sorunları yaşayabileceğini , cezaevine girişteki ilk bir hafta içerisinde madde yoksunluğunun önemli bir sağlık sorunu olduğunu, gelişmiş ülkelerin alkol ve/veya madde kullanımı ile suç ilişkisinin önemini kavradıklarını ve bu konudaki araştırmalarına ivme kazandırdıklarını, cezaevini alkol ve/veya madde kullanımının tanı ve tedavisinde önemli bir merkez olarak kullandıklarını, böylece kendi toplumlarını koruyucu hekimlik diye nitelendirilebilecek uygulamalarla koruma altına aldıklarını, ülkemizde ise bu sorunun yeterince bilinmediğini, bu alanda parmakla sayılabilecek kadar az sayıda çalışma bulunduğunu, çok sayıda araştırmaya gereksinim olduğunu, cezaevinde alkol ve/veya madde bağımlılığı ve kötüye kullanımının ciddi bir sağlık sorunu olarak karşımızda durduğunu ve bu konuda rehabilitasyon programlarının düzenlenmesi gerektiğini, cezaevindeki gebe kadınların doğum öncesi bakımlarının çok önemli olduğunu, cezaevlerinde alkol ve/veya madde kullanım oranının genel popülasyona oranla yüksek olması nedeniyle bulaşıcı hastalıklar açısından ve özellikle AIDS riski açısından dikkatli olunması

gerektiğini, cezaevlerinde çok daha fazla sayıda psikiyatrist, aile hekimi ve uzman psikolog bulundurmanın ve bu disiplinlerin bir rehabilitasyon programı hazırlayarak ortak hareket etmesi gerektiğini söyleyebiliriz.

KAYNAKLAR

1. MacMillan J., Baldwin S.; A pilot study of an alcohol education course for young women offenders: what's good for the goose?. Alcohol Alcohol 1993; 28 (4): 499-504

2. Brooke D., Taylor C., Gunn J., Maden A.; Substance misusers remanded to prison, a treatment opportunity?. *Addiction* 1998; 93 (12): 1851-1856
3. Nouth-Djubgang J., Malonga J.M., Mekoude A.I.; The cultural and social consequences and effect on families of women's involvement in drug trafficking in Cameroon: Crime and imprisonment. *Bull Narc* 1995; 47 (1-2): 31-37
4. Mogura S., Kang S.Y., Shapiro J., O'Day J.; HIV risk among women injecting drug users who are in jail. *Addiction* 1993; 88 (10): 1351-1360
5. Singer M.I., Bussey J., Song L.Y., Lunghofer L.; The psychosocial issues of women serving time in jail. *Soc Work* 1995; 40 (1): 103-113
6. Martin S.L., Kim H., Kupper L. L., Meyer R.E., Hays M.; Is incarceration during pregnancy associated with infant birthweight?. *Am J Public Health* 1997; 87 (9): 1526-1531
7. Cordero L., Hines S., Shibley K.A., Landon M. B.; Perinatal outcome for women in prison. *J Perinatol* 1992; 12 (3): 205-209
8. Longshore D., Hsieh S., Anglin M. D. ; Ethnic and gender differences in drug users' perceived need for treatment. *Int J Addict* 1993; 28 (6): 539-558
9. Wilson J.S., Leasure R.; Cruel and unusual punishment: the health care of women in prison. *Nurse Pract* 1991; 16 (2): 32, 34, 36-39
10. Akgün, N.; *Adli Psikiyatri*, Taş Kitapçılık Yayıncılık, Ankara 1987
11. *Cogito: Bir Olgu Olarak Türkiye'de Şiddet*; *Cogito 3 Aylık Düşünce Dergisi*, Sayı 6-7, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 1996
12. Alpay, N., Karamustafaoğlu, O., Kükürt, R.; *Madde Bağımlılarında Suç; Düşünen Adam* 8; 16-17, 1995
13. Çakmak, D., Karalı, A., Akvardar, Y., Aral, J., Aytaçlar, S., Türkcan, A.; *Son Beş Yıl İçinde AMATEM'e Yatan Bağımlıların Özellikleri*, İstanbul, 1996
14. Akcan, A., Akcan, Z. F.; *İstanbul Bayrampaşa Kapalı Cezaevindeki Erkek Adli Tutuklu ve Hükümlülerde Cezaevi Öncesi Alkol ve Madde Kullanma Sıklığı ve Özellikleri*, 35'inci Ulusal Psikiyatri Kongresi sözel bildiri, 1999
15. Akcan, Z. F., Akcan, A.; *İstanbul Bakırköy Kadın ve Çocuk Tutukevi'nde 82 Kadın Tutuklu ve Hükümlünün Kişilik Özelliklerinin Saptanması ve Bunların Göç ve Suç*

Özellikleriyle İlişkilendirilmesi, 35'inci Ulusal Psikiyatri Kongresi sözel bildiri, 1999

16. Herrman, H., McGorry, P., Mills, J., Singh, B.; Hidden severe psychiatric morbidity in sentenced prisoners: an Australian study. *Am J Psychiatry* 1991; 148 (2): 236-239
17. Henderson, D. J.; Drug abuse and incarcerated women, A research review: *J Subst Abuse Treat* 1998; 15 (6): 579-587
18. Spunt, B., Brownstein, H.H., Crimmins, S. M., Langley, S.; Drugs and homicide by women. *Subst Use Misuse* 1996; 31 (7): 825-845
19. Nunes-Dinis, M. C., Weisner, C.; Gender differences in the relationship of alcohol and drug use to criminal behavior in a sample of arrestees. *Am J Drug Alcohol Abuse* 1997; 23 (1): 129-141